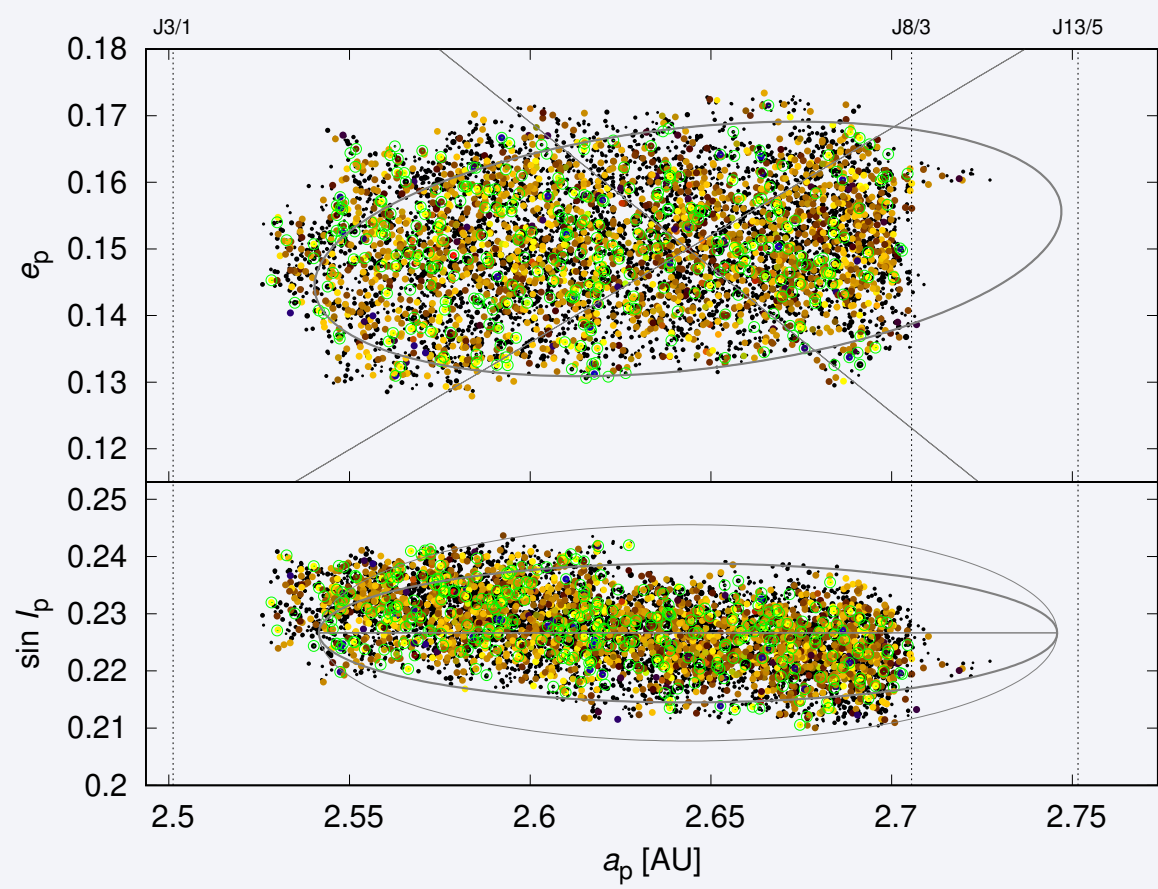
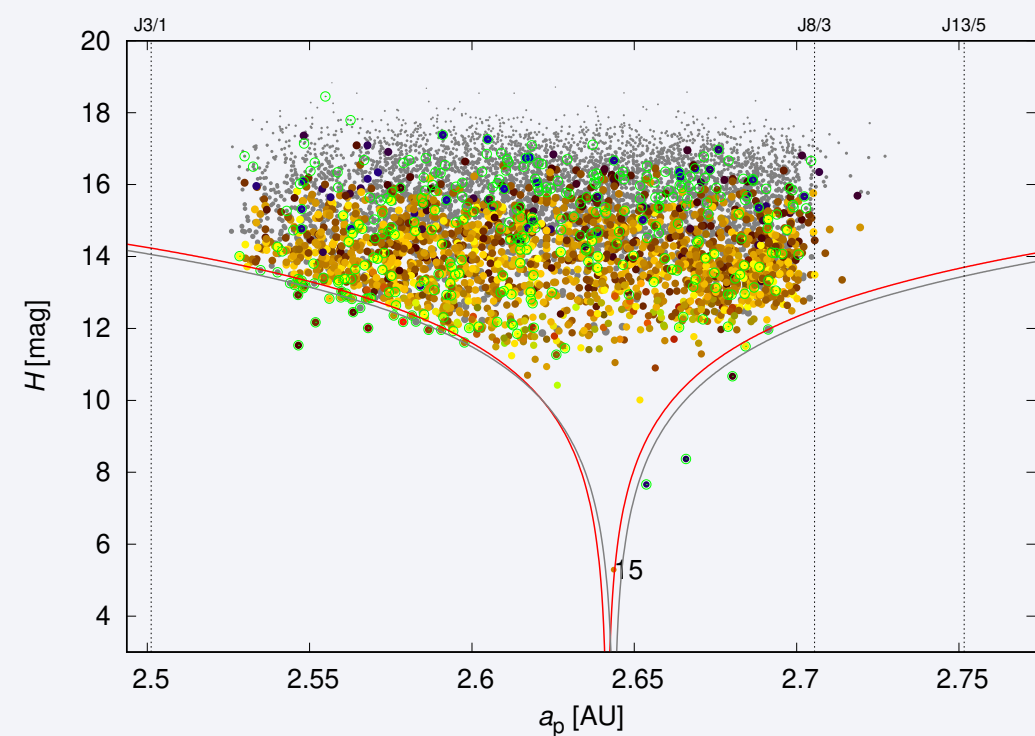

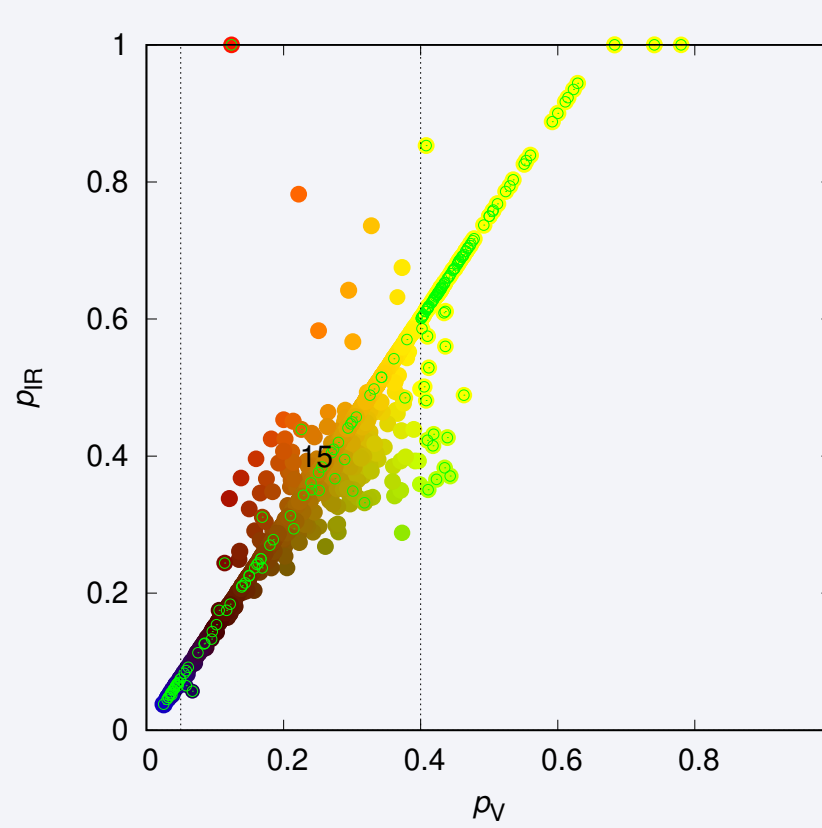
Výsledky

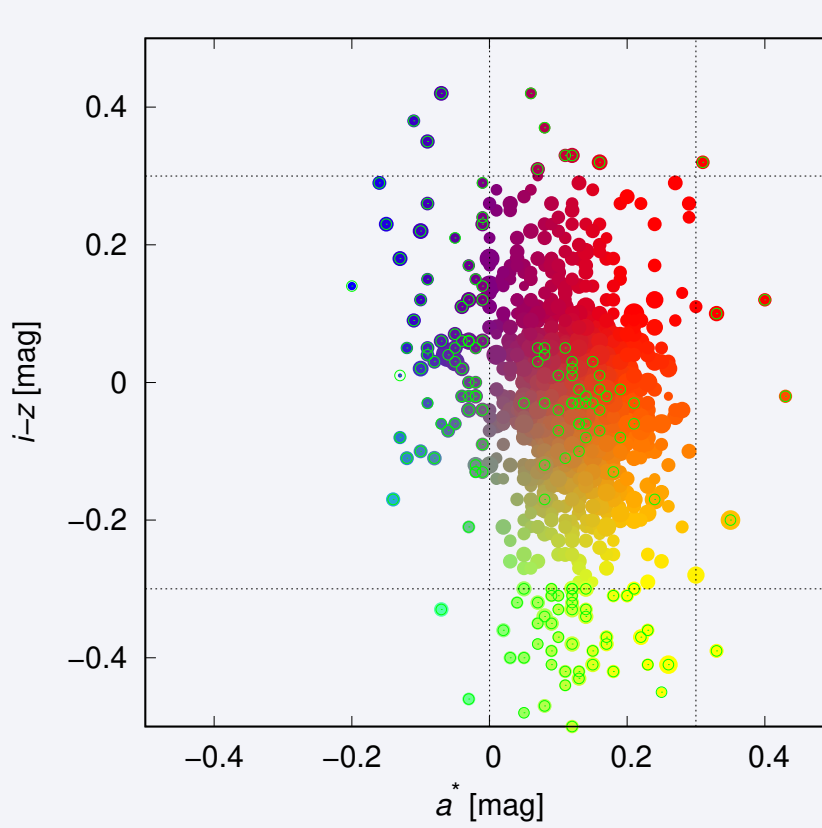
(a) Pozorovaná rodina *Eunomia* určená HCM s hodnotou $v_{\text{cutoff}} = 44 \text{ m/s}$ v rovině **vlastní hlavní poloosy** a_p a **vlastní excentricity** e_p (nahore) a v rovině **vlastní hlavní poloosy** a_p a **vlastního sklonu** $\sin i_p$ (dole). Barevná škála odpovídá **albedu** p_V a p_{IR} z katalogu WISE [3]. Nápis J3/1, J8/3 a J13/5 označují polohu **rezonancí středního pohybu** s *Jupiterem*. Šedé elipsy a úsečky (degenerované elipsy) naznačují předpokládaný tvar rodiny, při rozpadu v bodě oběžné dráhy s hodnotami **pravé anomálie** $f = 0^\circ, 90^\circ, 180^\circ$ (nahore) a jejího součtu s **argumentem pericentra** $\omega + f = 0^\circ, 50^\circ, 90^\circ$ (dole), kde elipsou zvolenou pro další výpočty je elipsa pro hodnoty $f = 90^\circ$ a $\omega + f = 50^\circ$.

(b) Pozorovaná rodina *Eunomia* v rovině **vlastní hlavní poloosy** a_p a **absolutní hvězdné velikosti** H . Lze pozorovat typický tvar „V“, který je způsobem počátečním **rychlostním polem** a **Jarkovského jevem**, jenž je ještě zesílen vlivem **YORPů**, což způsobuje zvýšenou koncentraci malých planetek při okrajích rodiny.

(c) **Albeda** p_V (ve viditelném spektru) a p_{IR} (v infračerveném) z katalogu WISE. Barvy neodpovídají reálnému zbarvení. Pro vyřazení **přímísených těles** touto metodou byly zvoleny hraniční hodnoty $0,05 \leq p_V \leq 0,4$.

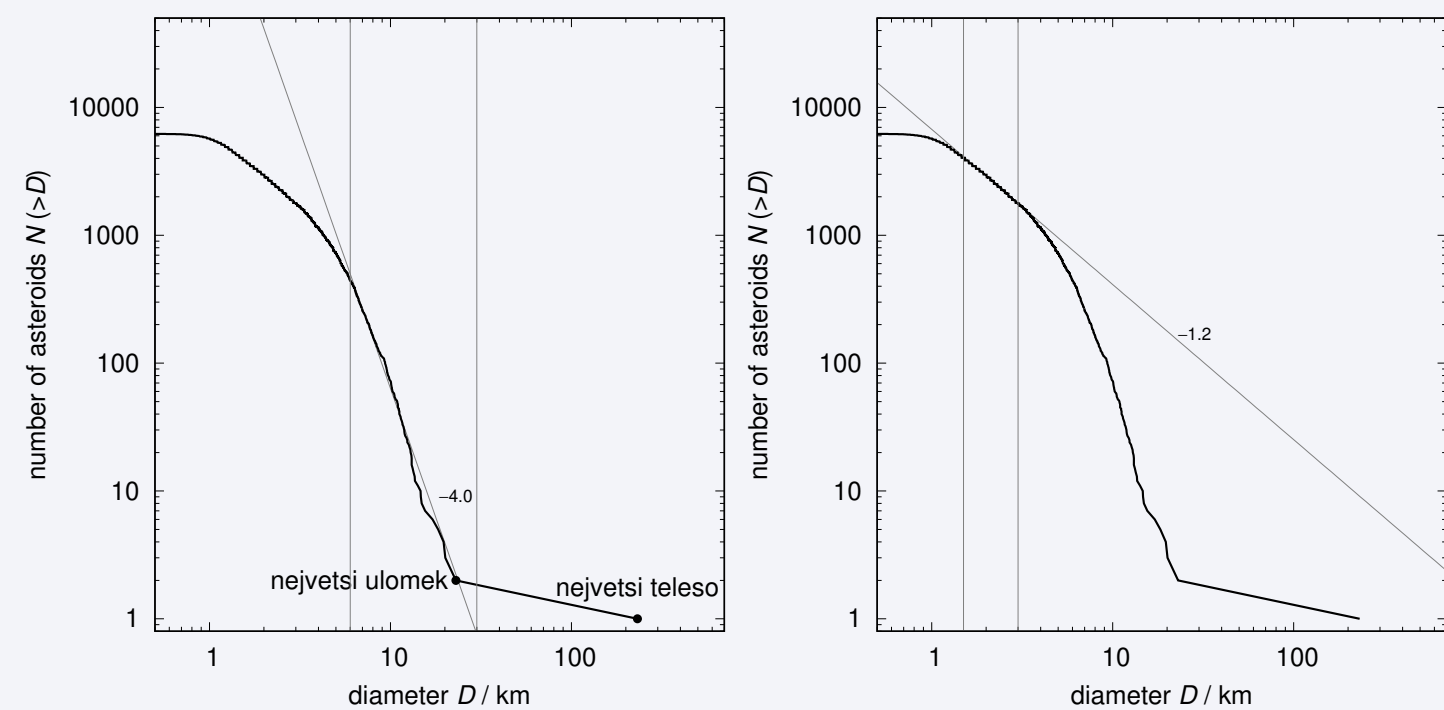

(d) **Barevné indexy** a^* a $i - z$ z katalogu Sloan [4]. Barvy neodpovídají reálnému zbarvení. Pro vyřazení **přímísených těles** byly zvoleny hraniční hodnoty $0 \leq a^* \leq 0,3$ a $-0,3 \leq i - z \leq 0,3$.

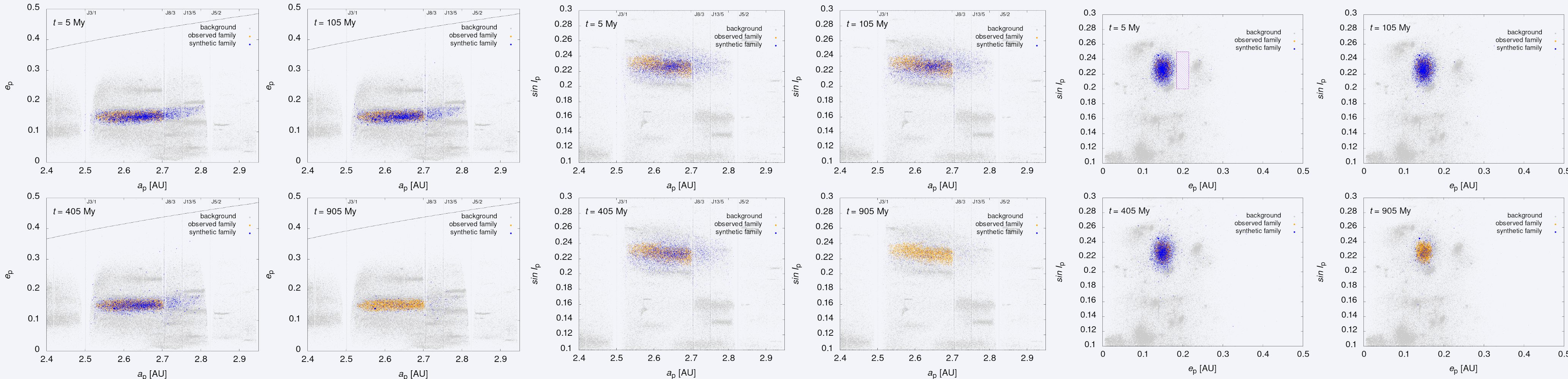
Při vytváření **syntetické** populace planetek jsme částicím přiřadili **průměry**, **albeda** a **orientace rotačních os** (vliv na **Jarkovského jev**) podle pozorované rodiny nebo náhodně. U průměrů jsme zohlednili **rozdělení velikostí** a při zpracovávání simulace jsme rozdělení korigovali tak, aby odpovídalo pozorovanému.

Dále jsme částicím přiřadili **úvodní rychlosti** jako při **izotropním rozpadu** v bodě oběžné dráhy s hodnotami $f = 90^\circ$ a $\omega + f = 50^\circ$.

Po dobu **jedné miliardy let** jsem simulovali populaci 6210 částic s tím, že přibližně v půlce došlo ke ztrátě dat. Simulace byla spuštěna na **výpočetním clusteru Astronomického ústavu Univerzity Karlovy** a celkově se spotřebovalo 23040 **CPU hodin**. Protože jsme z ladících důvodů nechali ukládat nejen **vlastní**, ale i **střední** elementy, je celkový objem **binárních dat** roven 164 GB.

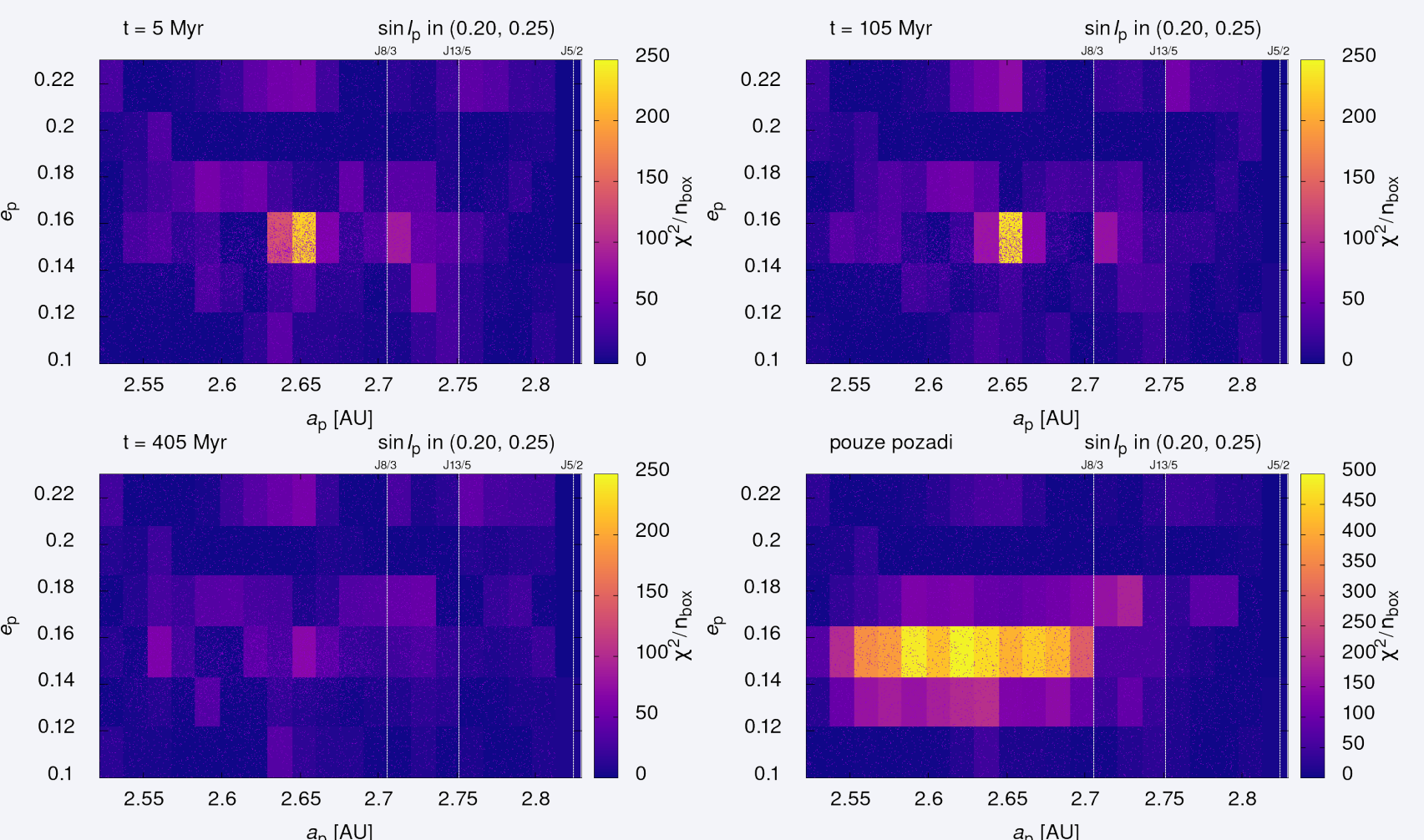
Obrázek: **Histogram** četnosti velikostí planetek rodiny *Eunomia*, kde veličina $N(>D)$ označuje počet planetek s **průměrem** větším než D . Jedná se o **logaritmický graf** ($\log D, \log N(>D)$), na kterém lze vztah mezi danými veličinami aproximovat přímkou, což znamená, že vztah mezi veličinami D a $N(>D)$ je **mocninový**. Vodorovná část zcela vlevo je způsobena observační nedostatečností. Změna sklonu přímky prvního intervalu D (vlevo, $q = -4$) na druhý interval D (vpravo, $q = -1,2$) je důsledkem jednak prvotního rozpadu a jednak druhotného vývoje — tělesa se nadále srážejí, vytvářejí menší tělesa, která snáze opouštějí rodinu.

Obrázek: Výsledky simulace v prostorech (a_p, e_p) , $(a_p, \sin i_p)$ a $(e_p, \sin i_p)$ v časech postupně $t = 5, 105, 405, 905$ miliónů let. Modré body označují **simulovanou** rodinu, žluté body **pozorovanou** rodinu identifikovanou HCM a šedé body **pozadí** a jiné okolní rodiny. Jsou také značeny nejvýznamnější **rezonance** s *Jupiterem* J3/1, J8/3, J13/5 a J5/2. Černá křivka nahore označuje hranici oblasti, kde je hlavní poloosa a excentricita tělesa taková, že dráha kříží dráhu *Marsu*. Podobná hranice existuje i pro **Jupiter**, ale ta se nachází mimo tyto grafy (přibližně kolem $e = 0,65$). Fialový obdélník označuje oblast vybranou pro vzorek populace **pozadí**.

Kvůli specifickému výpočtu **vlastních elementů dráhy** z počátečních rychlostí můžeme v čase 5 miliónů let pozorovat mírně nesymetrický tvar simulované rodiny. Lze vidět vliv **rezonancí středního pohybu** J3/1, J5/2, J8/3 a J13/5 — v jejich blízkosti se **excentricity** planetek začnou zvyšovat, až se dostanou do oblasti, kde kříží dráhy *Marsu* nebo *Jupitera*, což znamená, že se planetka dříve nebo později některé z těchto planet přiblíží a její **hlavní poloosa** se náhle změní. **Rezonance** J8/3 a J13/5 jasně rozdělují planetky do oblastí, ze kterých planetky zřídka kdy vystupují. Na prvním obrázku jsou data již zprůměrována z prvních 10 miliónů let, takže můžeme vidět, že se planetky, které se zřejmě na počátku nacházely v blízkosti **rezonancí** J3/1, J8/3 a J13/5, stihly rozptýlit a narušily tak jinak zatím pravidelný tvar rodiny. Potvrzuje se, že **rezonance** J8/3 je silnější než **rezonance** J13/5 (planetky v její blízkosti se v čase 105 miliónů let rozšířily do pásu o velikosti $0,05 < e_p < 0,5$, zatímco v blízkosti **rezonance** J13/5 pouze do pásu o velikosti $0,1 < e_p < 0,23$)

Na grafu $(a_p, \sin i_p)$ můžeme pozorovat mírné „naklonění“ pozorované rodiny (část pod $a \approx 2,62 \text{ AU}$ má vyšší sklon i_p), čehož si na rodině simulované bohužel zatím všimnout nemůžeme.

Obrázek: Hodnota **chi kvadrátu** χ^2 pro každý **box** v prostoru (a_p, e_p) . Na prvních třech obrázcích lze vidět rozdělení **chi kvadrátu** pro $t = 5, 105, 405$ miliónů let, na posledním obrázku lze vidět rozdělení **chi kvadrátu** při vygenerování pouze **pozadí** bez použití částic simulované rodiny. Tečky označují **syntetickou** populaci i s přidáním **pozadí**.

K odhadu **stáří rodiny** jsme použili metodu nazvanou příznačně „**blackbox**“ popsanou v [5], která funguje na principu rozdělení planetek jak pozorované, tak simulované rodiny do „boxů“ v prostoru $(a_p, e_p, \sin i_p)$ a následném porovnání počtů pozorovaných a simulovaných planetek v jednotlivých **boxech**. Simulovanou populaci ještě „smícháváme“ se vzorkem **pozadí**, přičemž dodržuje **rozdělení velikostí**.

Na tento jednoduchý princip je pak použita standardní statistická metoda rozdělení **chi kvadrátu** χ^2 — pro každý **box** vypočteme jeho příspěvek k χ^2 jako

$$\frac{(N_{\text{sim}} - N_{\text{obs}})^2}{N_{\text{sim}} + N_{\text{obs}}},$$

kde N_{sim} , resp. N_{obs} označuje počet simulovaných, resp. pozorovaných těles v daném **boxu**. Výslednou hodnotu χ^2 potom dostaneme prostým sečtením všech příspěvků. Můžeme vidět, že nejvíce se odlišuje jádro rodiny kolem 2,65 AU (moc **syntetických** částic) a oblast nalevo od jádra v oblasti $a_p \in (2,55 \text{ AU}; 2,5 \text{ AU})$ a $e_p \in (0,14; 0,16)$ (málo **syntetických** těles). Kvůli silné **kontaminaci** rodinou *Adeona* v oblasti $0,16 < e < 0,18$ jsme byli nuceni pozorované členy této rodiny ručně odstranit